

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Maročno in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Pa pošilj prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6 — 50
mesec 2 — 20

V upravitelstvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1 — 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 81.

V Ljubljani, v četrtek 10. aprila 1902.

Letnik XXX.

Shod na Vidmu.

Sijajno in velepomembno je bilo zborovanje, ki je imelo zadnjo nedeljo na Vidmu ob Savi. Katol. politično društvo Sava. Zborovalni prostori so se napolnili s svetno in duhovsko inteligencijo, v pretežni večini so bili naši vrli katoliški kmetje, sami zavedni in izobraženi možje. Tudi učiteljstvo in visokošolska mladina je bila zastopana. Kar je dalo temu shodu poseben znak, je bila popolna edinost in složnost vseh stanov, ki so se v ogordjenju in soglasni obsodbi celjskega kompromisa najlepše pokazala.

Vspored se je vršil, kakor je bil po časnikih pričoben. Ko nas je pozdravil predsednik društva, vlč. g. dr. in dež. poslanec Jožef Žižkar, oddal je predsedništvo društvenemu podpredsedniku gospodu veleposestniku Andreju Levaku. Sam je pa potem poročal o svojem delovanju v parlamentu. Najprej razloži brezvspešno politiko slov. poslancev v Gradcu. 8 Slovencev proti 52 Nemcem! V dež. zboru nimajo za nas družega, kakor zaničevanje in zasmeš, zastoj so vsi še tako pametni in koristni predlogi od strani slovenskih poslancev. Zato smo obrnili Gradcu hrbet. (Klici: Prav ste storili!) Omenja škodljivo delovanje nemškega »šulferajna« in zloglasne »Südmarke«, katerima se je pridružila v novejšem času vsenemška »Volksbanka«, — naprave, namenjene potujiti slovensko ozemlje. Zato: »Proč od Gradca!« — Nato preide na drž. zbor. Razjasni za kmečko prebivalstvo naravnost krivičen volilni red. Od 425 poslancev jih je od kmetov izvoljenih komaj 123.

Nekaj so pa ti vendar dosegli. Znižala sta se zemljiški davek in desetek, uredila se je postava o margarinu, obveljal je njegov predlog o brezobrestnem posojilu za vinogradnike. Največjega pomena je

postavila o kmetijskih zadrugah. Kmetje bodo po njih organizirani, kakor drugi stanovi, in s to kmetско organizacijo bo morala vsaka vlada računati. Žal, da ni obveljal njegov predlog o ločitvi deželnih zadrug po narodnosti, ker je malo pričakovati od skupne zadruge vsled znane ljubeznivosti naših nemških sosedov.

Nadalje razpravlja o svojem v zbornici vsprejetem predlogu o pletarski šoli za brežiški okraj, kar je posebno navzoče volivce iz omenjenega okraja zanimalo.

Zadnja točka poslančevega poročila je bila znana celjska zadeva. Z največjim zanimanjem je sledilo občinstvo izvajanjem poslančevim o zgodovini celjskih slov. nemških samostalnih gimn. razredov. Podrobno je opisal poslanec znamenito sejo dne 21. sušca. Slovenci smo zmagali. Pa kmalu nam je veselje skalil in naše zveste zaveznike užalil list, ki ne dela za slovenski narod, naj si se »Slov. Narod« imenuje. Vrgel je mej svet nesrečno misel o kompromisu z Nemci glede celjske gimnazije, katero misel vsi pravi Slovenci obsojajo, Nemci pa protinam izkoriščajo. Celjska slovenska gimnazija mora ostati v Celju, najodločneje zavračamo štajarski Slovenci, poslanci in volivci, vsak kompromis glede te zadeve! (Burno odobravanje in ploskanje. Klici: Živio Celje, nikoli iz Celja, ne udajmo se!) Zatrtilom, da se bo za pravice svojih volivcev s tovariši boril do zadnjega vzdihla, konča gosp. poslanec. Njemu in vsem poslancem, ki so glasovali proti Stürgkhovi resoluciji, je izrekel shod iskreno zahvalo. Soglasno in z velikim navdušenjem se je nato vsprejela sledeča resolucija:

»Na javnem občnem zboru »Save« dne 6. aprila 1902 zbrani Slovenci iz sevniškega in brežiškega okraja zahtevajo, da slov. nemški gimn. razredi v

Celju ostanejo nedotakljivi in se spopolnijo v višjo gimnazijo. Z vsa močjo oporeka shod nakani nemških in slovenskih naprednjakov, da se ta zavod premesti iz Celja v kateri drugi kraj. Mi Slovenci spolnujemo vse svoje državljanske dolžnosti, a zahtevamo tudi vse izobraževalne zavode, ki nam gredo po božji in človeški pravici.

Nato je govoril dr. med. Fr. Jankovič o našem časopisju. Ono je moč, ki povzdiguje in ponižuje, koristi ali škoduje, v kakorsnih rokah da se nahaja. Tako je v obče, tako tudi mej Slovenci. Nam ne primanjkuje listov ni dobrih ni slabih. Med zadnjimi pride pri nas v prvi vrsti v poštev »Štajerc«. Že večkrat so poskusili Nemci z izdavanjem slov. listov. Pa se jim ni obneslo, s »Štajercem« pa upajo prodreti. Kakor se tuberkuloza zaje v vse dele telesa, tako se je zaril »Štajerc« med slov. ljudstvo. Sam se hvali kot dobrega Slovence, njegov urednik pa zatrjuje na nemškem shodu, da najboljša dela za nemško stvar. Ali je vreden, da je slov. list? (Klici: Ni!) Pobožen zna tudi biti, ker ve, da bi z verskimi napadi izpodbil tla v vernem ljudstvu. Celi hinavec! Kam sodi? (Klici: v peč, na smetišče!) »Štajerc« je največji sovražnik naši narodnosti, naši veri pa »Rodoljub«. Pisan po nam tutjih nazorih, trga ta list iz srca vse, kar je nam svetega. S svojim očetom »Sl. N.« blati na najgrši način kat. cerkev in duhovnike. Živile od prepira, laži in častikraje, računajoč z neumnostjo svojih bravcev. Duhovnik je sin svojega ljudstva, je svoboden državljani, in torej dolžan braniti svetinje svojega naroda tudi v političnem oziru. »Rodoljub« bodi mesto tam, kjer »Štajercu«. Priporoča dobre časopise, pred vsem »Sl. Gospodarja« in »Naš Dom«. (Klici: Živio

»Naš Dom«!) Globok utis je napravil ta krasni in dobro premišljeni govor.

Oglasil se je k besedi pišečki župan g. Volavšek in predlagal, naj se izreče nezaupnica »Sl. N.«, ki je škodljivec slov. narodu v vsakem oziru. Prebral je na to g. Agrež iz Brežic sledečo soglasno sprejeto izjavo:

Na shodu »Save« v Vidmu zbrani Slovenci obsojajo od »Sl. Naroda« nasvetovani kompromis glede celjskih slov. nemških gimn. razredov.

Tajnik »Save« g. Jož. Cerjak je poročal o društvenem stanju. 3 pol. zborovanj in 4 odboroze seje so se vršile v preteklem letu. Razloži pravila »Save«, poudarjajoč dva najvažnejša momenta: vero in materin jezik. Kdor prvo zataji, tudi družega ne bo ohranil, kakor kažejo naši nemškutarji. Poziv k pristopu društva se je odzvalo nad 20 moč.

Po blagajnikovem poročilu je predsednik z navdušenimi živio-klici papežu in cesarju zaključil shod, ki je jasno in odločno pokazal, kaj je neupogljiva volja štaj. Slovencev glede Celja in da nam izjavlja nerodni nasvet slov. liberalcev le pomilovalni smeh.

Zavod sv. Jeronima.

Protest hrvaškega episkopata glede zavoda sv. Jeronima.

Iz Zagreba, 8. aprila.

Včeraj so prinesli vsi opozicijski hrvaški časopisi protest hrvaškega episkopata glede zavoda sv. Jeronima, ki ga je prebral in izročil svetemu očetu vrhbosanski nadškof dr. Stadler v Rimu, kamor je bil odšel po velikonočnih praznikih ter bil dne 3. aprila sprejet v zašiljanje pri papežu Leonu XIII.

V prosvetu se najprej omenja, kako se je bil razveselil ves hrvaški narod, ko je zvedel za vsebino breveja »Slavorum gentem«, v katerem se je zavod sv. Jeronima označil s pravim imenom »pro croatica

LISTEK.

[24]

Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

IV.

Evelina je seveda precej zrastle in se razcvela, odkar se je prvič seznanila s Petrom, ali dijakova opazka o njeni starosti je bila popolnoma opravičena. Na prvi pogled na to majhno, suho stvarico bi človek mislil, da je še otrok; toda v njenem neprenagljenem, umerjenem kretanju se je večkrat kazala solidnost žene. Isti utisk je napravil tudi njen obraz. Tak obraz imajo menda samo Slovanke. Pravilne lepe poteze so zarisane z lahimi, hladnimi črtami; modre oči gledajo ravno, mirno; rudečica redko zaliva ta blede lica, pa to ni navadna blede, ki vsak trenutek lahko zažari v plamenu žgoče strasti, — to je skoraj hladna, snežna belost. Neskodrani svetli lasje Evelinini so se komaj malo razločili od marmornatih senc in padali v težko kito, ki je pri hoji s svojo težo glavo skoraj nagibala nazaj.

Tudi slepec je odrasel in postal bolj moški. Vsakemu, ki bi ga pogledal v onem trenutku, ko je sedel malo proč od opisane družbe, blede, vznemirjen in lep, bi se takoj

zanimiv zdel ta nenavaden obraz, ki je na njem tako razločno odsevala vsaka duševna izprememba. Crni lasje so se v lepih kodrih valovili nad izbočenim čelom, na njem so se pa kazale prezgodnje gube. Na licih se je hitro pojavljala rdečica in prav tako hitro se je razlivala motna blede. Spodnja ustnica, ki je bila na krajih malo doli nagnjena, je zdaj pa zdaj zadrževala in velike lepe oči, ki so gledale naravnost in nepremično, so dajale obrazu mladega človeka nekaj nenavadno mračen odsev.

Torej gospodična Evelina misli, je izpregovoril malo zaničljivo dijak po kratkem molku, »da je vse to, o čemer smo govorili, nedostopno ženskemu umu in da je delokrog ženske — ozki krog zibel in kuhinje«.

V glasu mladega človeka se je čulo samozadovoljstvo in izzivajoča ironija. Za nekoliko sekund so vsi obmolknili in deklin obraz je zalila nervozna rdečica.

»Vi ste prenašli v svojem sklepanju. Jaz razumem vse, o čemer se je tukaj govorilo, torej je to za žensko pamet dostopno. Govorila sem samo o svoji osebi«.

Nato je obmolknila in se tako pazljivo nagnila nad svoje šivanje, da mladi človek ni imel toliko poguma, da bi nadaljeval razgovor.

»Cudno«, je zamrmral. »Človek bi mislil, da ste že napravili načrt za celo življenje do groba«.

»Kaj je neki tukaj čudnega, Gavrilo Petrovič?« je odvrnila tiho deklica. »Jaz mislim, da si je celo Ilija Petrovič (tako je bilo ime kadetu) že odločil pot v življenju, pa je vendar mlajši od mene«.

»To je res«, je rekel kadet, zadovoljen s to opazko. »Nedavno sem bral biografijo N. N. Tudi ta se je ravnal po jasnem načrtu: v dvajsetem letu se je oženil, v petintridesetem je pa zapovedoval vojnemu oddelku«.

Dijak se je zlobno nasmehnil, deklica je pa malo zardela.

»No zdaj vidite«, je rekla z mrzlim resnim glasom, »vsak ima svojo pot«.

Nihče ni več ugovarjal. V mladi družbi je nastala resna tišina, ki se pod njo tako jasno čuti negotova bojazen: vsi so uvideli, da je razgovor prešel na delikatne osebne stvari, da je pod preprostimi besedami zavzvenela neke občutljivo napeta struna.

Med tem molčanjem se je slišalo samo vršanje temnega in kakor z nečem nezadovoljnega starega vrta.

V.

Vsi ti pogovori in prepiri, ta val kipečih mladih vprašanj, upov, pričakovanj in

mnenj, — vse to je zadelo slepeca nepričakovano in viharo. V začetku jih je poslušal z veseljem začudenjem, toda kmalu ni mogel prezreti, da se ta živi val vali mimo njega in se ga ne dotika. Nanj se niso obračali z vprašanji, niso ga vprašali za mnenje in kmalu se je pokazalo, da stoji osamljen v neki žalostni osamljenosti, — tem bolj žalostni, čem šumnejše je bilo zdaj življenje v dvorcu.

Vendar je še vedno poslušal vse, kar je bilo zanj tako novo, in njegove jako naježene obrvi in pobledeli obraz je kazal napeto pazljivost. Ta pazljivost je bila mračna, — pod njo se je skrival težek in bidek duševni napor.

Mati je z žalostnimi očmi gledala sina. Evelinine oči so izražale sočutje in nemir. Samo Maksim je, kakor da ni opazil, kako vpliva sumna družba na slepeca, prijazno vabil goste na pogostne obiske in obljubil mladini mnogo etnografičnega gradiva pri prihodnjem obisku.

Gostje so obljubili, da spet pridejo, in so odšli. Pri slovesu so mladi ljudje prijazno stiskali Petru roko. On je krepko odgovarjal na to stiskanje rok in dolgo poslušal, kako so njih kočije drdale po potu. Potem se je hitro obrnil in odšel na vrt.

(Dalje prih.)

genter, a še huje se je razžalostil, ko se je čulo, da je sveta stolica popustila valed diplomatskega delovanja Črnejgori ter mesto pravega imena zopet vpeljala stari naziv ilirski, ki je popolnoma zastarel in je danes brezsmiseln. Nezadovoljstvo je med Hrvati bilo izpočetka tako veliko, da so že mnogi mislili na razkol, pa je zato pobitelj v Rim, da obrani pravico hrvaškega naroda pred papeževim prestolom, in da izprosi od svetega očeta, da ostane pri prvotnem svojem odloku glede hrvaškega imena, saj je dvrsto prepričan, da je sveta stolica izdala prvi svoj breve po zrelem razmišljanju, pa ga gotovo ne bi bila tudi nikdar spremenila, da se niso vmešali v to zadevo življi, ki niso nič manje sovražni tudi sv. stolici kakor hrvaškemu narodu.

V prosvetu se omenja, da avstrijska diplomacija gotovo ne bi bila nasprotna opozivu hrvaškega imena, da se ni vmešala v stvar Črnagora, katera pa nima po jasno dokazanem pravu nobene pravice do tega zavoda, nego so do zdaj uživali duhovni iz bareke nadškofije dobrote tega zavoda samo z dovoljenjem zakonitih gospodarjev tega zavoda. Zato so hrvaški škofje, vprašani po sveti stolici, kako bi se rešilo vprašanje glede zahtev Črnogore, privolili, da se poleg »pro croatica gente« uvrsti še »et pro catholicis Serbis Archidioeceseos Antibarensis«, kar bi bilo moralo zadovoljiti Črnogorice.

Toda sveta stolica je vkljub temu sklenila s Črnogoro novo pogodbo ter izbrisala hrvaško ime in uvedla ilirsko. S tem pa je obstanek zavoda sv. Jeronima še bolj kompromitiran, nego je bil do zdaj, pa bodo nastopile še večje težave, ko bi se hotel zares kdaj urediti, kajti pod temi okolnostmi ne bode hotel nobeden hrvaški duhovnik v Rim, če tudi bi ga silil tjakaj kateri škof. Prišlo je že tako daleč, ko bi sveta stolica ostala pri svojem sklepu, da se dovoli vse Črnigori, da se bode začelo nabirati darov za nov zavod v Rimu, kateremu ne bode mogel nobeden zabraniti, da se ne zove hrvaški. Hrvati bodo tedaj raje sedanjí svoj zavod sv. Jeronima izgubili, nego pa popustili, da se izbriše njihovo ime.

Stvar je dandanes že preveč poznata, da sovražniki Hrvatov, posebno pa Mažari, napenjajo vse svoje sile, da vzemo Hrvatom in vsem njihovim stvarim in ustanovam hrvaško ime, pa ker niso dosegli, da se zavod sv. Jeronima imenuje s kakšnim eksotičnim imenom, so izposlovali, da se imenuje ilirski, katero ime pa ne pomeni dandanes nič, samo da se ne pokaže hrvaško ime, katero bi najraje na vsak način zatrli.

Potem se v prosvetu še enkrat prosi v imenu vseh hrvaških škofov, da sveti oče izkaže pravico hrvaškemu narodu, pa da se sme vsaj v Rimu, kjer najdejo vsi narodi obrambo, imenovati s pravim svojim imenom, kakor je bil že iz početka imenovan, »pro croatica gente«.

To je v kratkem vsebina tega prosveta. Kaj je dr. Stadler v Rimu izposloval, ni znano. Dne 6. aprila se je pripeljal iz Rima v Zagreb, ali se tukaj ni ustavil, nego je odpotoval naravnost v Sarajevo. Zdaj bodo Hrvatom sovražni časopisi, posebno pa mažarski, vnovič napadali dr. Stadlerja in ostale hrvaške škofo, ki so se tako odločno potegnili za ime svojega tako zaslužnega in vendar tako preganjanega naroda, kakor pravijo po vsej pravici v svojem prosvetu. Mi se nadejamo, da tako složno in odločno ravnanje vsega hrvaškega episkopata ne bode ostalo brez dobrih posledic. In to je tudi brez dvoma zaslužil zares že na vse načine izmučeni hrvaški narod.

Državni zbor.

Dunaj, 9. aprila.

Celje.

Celjsko vprašanje je še vedno na površju. In zakaj ravno celjsko vprašanje? Zato, ker program nemške politike v Avstriji zahteva, da se do Trsta zabijejo koli za nemški most. Za druge, ki zmernejše sodijo ter o tem postulat nemške politike ne razmišljajo, je celjsko vprašanje častna zadeva. Ako kdo zakliče »Celje!«, že so na krovu avstrijski Nemci, pripravljeni na vojsko, za čast nemškega naroda, katero baje omadežujejo po-

nižni razredi v temnih in skritih prostorih. Ali ni to smešno, otročje? Ali se Nemcem krivica godi? Brno je gotovo za Nemce večjega pomena, nego Celje. V Brnu je vlada v navadno naredbo brez legalnega sklepa v parlamentu ustanovila češko tehniko, dočim je bila celjska gimnazija ustanovljena na podlagi parlamentarnega sklepa ter je »krivica« že davno zastarela. In vendar! Ko je pred prazniki zbornica z večino odobrila izdatke za češko tehniko, tedaj so nemški levčarji »zaradi lepšega« glasovali proti postavki v proračunu ter molčali. Ko pa je zbornica odklonila Stürgkhovo resolucijo glede Celja, tedaj je nastal vihar v nemškem taboru ter se z vso silo zakadil proti parlamentu in vladi, ki baje ponižujeta nemški narod. Ta razlika pač jasno kaže, in to priznajo v zasebnih razgovorih mnogi spravljeni Nemci, da je vse celjsko vprašanje le demonstracija. Izbruhi na videz užaljene duše ne izvirajo iz najplemenitejših nagibov in virov. To je le nov pojav protikulturnega boja, ki uničuje in duši boljša človeška čustva, otrovlja javno mnenje ter v zbornici podžiga strasti. Prepričani smo, ko bi ne bilo ne Celja ne slovensko-nemških vsporednic, nemški šovinisti bi iznašli drug povod boju in klicu po zadoščenju za »krivice«, ki mu baje nemški narod v Avstriji trpi pod Körberjevo vlado.

Ali, mi smo ponižani, osramočeni, slovanske stranke so kompromisni predlog grofa Stürgkha, ki je v odseku obveljal, v zbornici s pomočjo Italijanov in nekaterih uskokov odklonile! In ta bora peščica Slovencev naj se raduje ob zmagi nad zastopniki nemškega rodu!

Tako nam jadikujejo celo možje, ki so včasih znali ločiti pšenico od rži. Kolikokrat se zgodi, da zbornica odkloni sklepe odsekov, zaradi tega pa ni treba maščevanja in zadoščenja s cepci in pestmi.

Zato je in ostane naše prepričanje, da v Avstriji ne poneha narodni boj, dokler bode zakon dovoljeval posameznim strankam, da odločujejo o tujih zadevah. V takem boju so vedno premagani in zmagovavci, kriki maščevanja in odmevi veselja. Te razmere so nezdrave, protinaravne, da slučajne večine odločujejo o usodah celih narodov. In te razmere izvirajo iz slavnoznane ustave.

Tudi dr. pl. Körber je včeraj v svojem govoru odklanjal vsako odgovornost za razmere, katerih ni ustvaril, marveč so se razvile od početka ustavnega življenja. In ta odkrita beseda z ministrskega sedeža, iz ust nemškega ministra je kot bridka ironija živo zadela mnoge nemške poslance, ki še vedno živé ob spominih na srečne minole čase in ob praznih nadah in pogledih v megleno bodočnost.

In če nemška levica zahteva od vlade, naj prepreči taka glasovanja ter potom kompromisov uglaja nasprotja, je to naravnost nemogoče. Stranke na desnici se srečavajo in edinijo ob vsakem načelnem vprašanju, ker jih družita preteklost in sorodnost načel. Naturam non expellat furca. In kompromisi so konečno nemogoči, ako se za ribo ponuja žaba, za kos kruha kamenita kepa. Ako Nemci resno mislijo na pošten kompromis, potem naj sami pridejo s ponudbo in pogoji, vlada jih gotovo podpira. Toda za piškave orehe in zausnice se kompromisi ne sklepajo.

Obrtne šole.

Včeraj je zbornica pričela nadrobno razpravo o obrtnih šolah. Vsa potrebščina znaša za letoš 8.430.308 K, torej 503.786 K več nego za minolo leto, in sicer za državne obrtne šole 6.125.200 K, za drž. podpore obrtnim šolam 906.570 K, za trgovinske šole 441.500 K, za mornarske šole 259.000 K, za razne druge podpore 907.300 K. Proračunski odsek nasvetuje tudi 28 resolucij in vladi priporoča 36 prošenj. Mej resolucijami je tudi Žičkarjev predlog, da naj vlada v brežiškem okraju ustanovi pletarsko šolo. Političnega pomena je resolucija umrlega češkega poslanca dr. Kurza, ki vlado pozivlje, naj v Budejovicah ustanovi češko obrtno šolo. Nemški poslanci so seveda iz nagajivosti večinoma proti tej resoluciji. Po daljših pogajanjih so se češki poslanci udali za predlog, naj vlada ustanovi češko obrtno šolo v kakem češkem mestu v okrožju Budejeviške trgovske zbornice in nemško obrtno šolo v nemškem mestu v

okrožju hebske trgovske zbornice. Ta posredovalni predlog je danes tik pred glasovanjem v dogovoru s češkimi poslanci izročil predsedniku dr. Ploj.

Sinoči sta o tem poglavju govorila še poljski poslanec Rotter in Loser, danes dr. Lecher, Böheim, Hueber in poročevalec baron d'Elvert. Pred glasovanjem je bilo zopet živahno v zbornici. Vse stranke so sklicale svoje člane na Dunaj; od 11 dalmatinskih poslancev sta danes samo dva tukaj. Zbornica je skoraj soglasno odobrila proračun. Ko pa pridejo na vrsto resolucije, nasvetuje dr. Bareuther v imenu vsenemške stranke, naj se o dr. Plojevi resoluciji glasuje dvakrat po imenih, in sicer glede češke in nemške obrtne šole. Ta predlog podpira dr. pl. Derschatta v imenu nemške ljudske stranke. Ker predsednik grof Vetter odkloni dvojno glasovanje, začno vsenemški poslanci ropotati, kakor ob času obstrukcije. Še večji krik nastane, ko za Bareutherjev predlog glede dvojnega glasovanja vstane samo nemška ljudska stranka. Vsenemci so pričeli razbijati kakor besni ter psovati nemške stranke, v katerih imenu, pooblaščen od načelnikov, je dr. Ploj stavil svoj predlog. Kedar je predsednik hotel pričeti z glasovanjem, nastal je nov krik in ropot. Konečno zagrmel vsi Vsenemci in tudi Wolf, ki sedi sedaj mej nemško napredno stranko in je mirno gledal divje prizore ter sukal brke, preko ministrskih sedežev proti predsedniku; lro mu iztrga zvonec ter vrže ob tla. Od leve in desne so prihiteli poslanci, da napravijo mir. Ker se jim ne posreči, predsednik ob 1/4. uri za pol ure pretrga sejo.

Mejtem se snidejo načelniki klubov v posvete, kaj naj store, da pomirijo Vsenemce. Po daljšem razgovoru so v večini pritrdili nasvetu, da predsednik za danes sejo zaključi, jutri pa vzame na znanje ugovor vsenemške zveze ter pusti ločeno glasovati o češki in nemški obrtni šoli.

Ob tričetrt na 6. uro šele pride predsednik v zbornico ter izjavi, da »zaradi pozne ure« zaključi sejo. Nato dr. Bareuther v imenu vsenemške zveze prečita izjavo, v kateri odločno naglašja, da ne bodo glasovali za nobeno novo slovansko šolo, dokler je v proračunu postavka za Celje; z ropotom pa niso hoteli žaliti osebo predsednika. Torej je obveljala vsenemška zahteva. To se utegne še večkrat ponavljati.

Zavod sv. Jeronima in Hrvatje.

Na drugem mestu priobčujemo vsebino ugovora hrvaškega episkopata proti dogovoru mej Vatikanom in Črnogoro, po kateri se ime zavoda iz »pro gente croatica« preminja v ilirski in s tem daje srbskim ter črnogorskim katolikom iste pravice do zavoda, kakor jih imajo Hrvatje. Sedaj priobčujemo nekateri listi tudi že odgovor sv. očeta na ta ugovor hrvaških škofov, ki ga je izročil sarajevski nadškof dr. Stadler. V tem odgovoru, ki kajpada še ni potrjen od avtentične strani, bi bil sv. oče najprej izrekel svoje obžalovanje nad Hrvati, da nameravajo radi tako malenkostne stvari odreči se cerkvi svojih pradedov. Ta korak bi pokazal, da je njih vera slaba in površna, kar bi bilo zelo obžalovati. Potem je pa neki dejal s povzdignjenim glasom: »Večkrat sem že pokazal, da ljubim hrvaško ljudstvo, in kako zelo mi je pri srcu. Za to svojo ljubezen sem podal že tudi obilo dokazov, in ga blagoslavljam iz celega srca. Ravno valed tega pa menim, da bi ne bilo pametno, da se mi obtežuje moj položaj, mesto da se me oprostí neprijetnosti, ki sem jih moral prenašati skozi osem mesecev. Odložil sem se, da ničesar več ne spremenim; naj ostane pri starem imenu, ker to vendar ničesar ne preminja na stvari samih.«

Po tem odgovoru dr. Stadler z ostalimi hrvaškimi škofi za zdaj ni uspel. A kdo bi mogel verjeti, da bi sploh mogel kaj doseči pod takšnimi okolnostmi, v kakršnih se zdaj nahaja vsa ta zadeva! V ugovoru je dobro označeno stališče, katero so zavzeli proti Hrvatom Mažari, ki imajo v naši državi prvo besedo, in pa Črnagora, ki se hoče na račun hrvaštva razširiti s pomočjo Italije. Za Hrvate je sedaj položaj jako ne-

povoljen in rešitev tega vprašanja morajo prepustiti bodočnosti. Vsi pravi hrvaški časopisi zato tudi o tej zadevi sodijo trezno, a vsi omenjajo velikih zaslug hrvaškega episkopata, ki se je tako odločno zavzel za hrvaški narod. Hrvati imajo za zdaj edine svoje prave zastopnike in branitelje v svojih škofih, ki se ne boje povedati resnice na pravem mestu, če tudi jih zato preganjajo.

V hrvaškem episkopatu smo iznovič spoznali svojega odločnega in narodnega pobornika, ki zna povedati moško besedo za obrambo hrvaškega imena. In ta forum je še vedno svetovni, univerzalni, in beseda hrvaškega episkopata se bo slišala po celem katoliškem svetu. Tako se kaže v svetu hrvaški »klerikalizem«. Jak v veri, jak v narodnosti. V slabem narodu ne more biti niti vera jaka.

Tako piše »Obzora«, ki je najostreje obsodil Mažare in posebno še Črnogoro, za katero so Hrvati bili vedno oduševljeni, a posebno še za sedanjega kneza, katerega slika je visela po tolikih hrvaških hišah. In zdaj? Ta med Hrvati tako priljubljeni knez je povrnil to ljubezen in ponižnost z zvezo z najvišjim protivnikom hrvaštva, z Mažari, samo da se zatre hrvaško ime. Hrvatje zdaj pač dobro vidijo, kakšna je srbska politika.

To so zares žalostne prikazni na slovanskem jugu, a Hrvatje zdaj tudi v svojej politiki ne morejo računati na podporo niti pri svojem bratu Srbinu, ki ga je v tem važnem vprašanju tako grdo prevaril. Prav ima zato hrvaški narod, da se je oklenil v tem neugodnem položaju svojega episkopata, ki stoji kakor en mož za svoj narod ne samo doma, nego tudi pred zunanjim svetom. V slogi je rešitev. Naj bo ves narod tako složen v obrambi svojih pravic, kakor so hrvaški škofje pokazali svojo edinost pri tej priložnosti, pa bode zmaga gotovo prej ali kasneje tudi na njegovej strani. — Značilna za vladino stranko, ki je vesela, da tudi v tem vprašanju izgine ime hrvaško, je pripomnja »Nar. Novin«, da še ni jasno, če so se pri sestavi Stadlerjevega protesta udeleževali tudi ostali škofje, ali je sam nadškof Stadler sam odgovoren za vsebino in obliko protesta. Saj že naslov po pove, da je pri tem udeležen ves episkopat.

Schönerer proti Wolfu.

Na nekem shodu minule nedelje je poslanec Schönerer ob asistenci Irota in Franko Steina silno udrihal po nekdanjem tovarišu Wolfu. V tozadevni resoluciji se izraža mnenje, da bodo zborovalci storili vse potrebne korake, da se posl. Wolfu, ki je radi javnega škandala nevreden imena nemškega moža ter vodstva vsenemške politike, onemogoči vsako nadaljnje rogoviljenje mej nemškim narodom. — Volivcev, ki so mu iznova poverili poslaniški mandat, bržkone ni bilo na shodu.

Bülow na Dunaju.

Nemški državni kancler grof Bülow je na svojem povratku iz Benetk, kot smo omenili, obiskal tudi Dunaj. Razgovarjal se je dalj časa z zunanjim ministrom grofom Goluhovskim in bo neki tudi pri cesarju vsprejet v avdienci. Na Dunaju ostane Bülow še danes in jutri. Namen njegovemu dohodu na Dunaj je razgovor o carinskem tarifu, predvsem pa obnovev trozveze. Z obiskom v Benetkah in na Dunaju hoče Bülow dokazati, da je trozveza neomajna in zagotovljena za daljšo dobo let. Zadnjič je bil Bülow na Dunaju pred 3. leti. V njegovem spremstvu se nahajajo poslanik Lichnowsky ter tajnika Schäfer in Seebald.

Italija in Kreta.

V italijanskih političnih krogih se siri vest, da se je mej Italijo, Francijo in Rusijo sklenil dogovor, glasom katerega se umaknejo s Krete ruske in francoske čete in jih nadomeste italijanske. Italija bi morala torej svojo posadko na tem otoku potrojiti, isto-tako pa seveda tudi zvišati stroške, ki znašajo že sedaj 300.000 frankov. Vendar se neki Lahí tudi te žrtve ne ustrašijo, ker bi bila prvi korak za združenje Krete z Italijo. Po tej zvezi Italijani že davno hrepene, obenem pa izjavljajo, da imajo do tega otoka tudi popolno pravico. Kandija je dolgo časa pripadala republiki beneški, nikdar pa še ne Grški. Če torej Krečani premene svojega sedanjega gospodarja, sme biti ta edino le Italija. Ravno valed tega se je pa tudi

Italija najbolj odločno protivila zahtevi nadkomisarja princa Jurija po zedinjenju Krete z Grško, in dela še sedaj z vsemi silami na to, da si pridobi večino prebivalstva z raznimi napravami in zvezami. No, Krečani so se sicer že večkrat v ogromni večini izjavili za zvezo z Grško, ni pa bilo do sedaj še čuti, da bi kdo hrepenel po zvezi z Lahi. Če bo torej zedinjenje odvisno od krečanskega prebivalstva, Lahi ne bodo še tako naglo gospodarji Krete.

Turčija in Bolgarija.

Kakor je posneti iz raznih poročil, ki prihajajo te dni iz Turčije, se vrši živahno gibanje v turški armadi. Deloma opravičujo to najnovejši dogodki v Makedoniji in Albaniji in konečno tudi vznemirjajoča poročila v zadevi Tripolisa, glavni načrt pa je naperjen edino le proti Bolgariji. Kar štirje turški polki odrinejo v bližnjih dneh proti bolgarsko-vzhodno-rumelijski meji. Kraji Pašmakli, Ahatšeli, Mali Tirnovi in Lo-sengrad dobe vsak po en polk z naročilom, naj zasleduje bolgarske tolpe; v resnici pa hoče Turčija zagotoviti si svojo mejo proti Bolgariji in se pripraviti za vse slučaje. Ob enem je izšla naredba, da morajo biti pripravljeni rezervniki, vojaške oblasti pa morajo poskrbeti za zadostno število konj in vozov. Popolno enake priprave so se vršile pred pričetkom grško-turške vojske. Iz tega sledi, da je tudi sedaj pričakovati vojske tembolj, ker se turški častniki že sedaj hvallijo, da si še letos osvoje nazaj prelaz Šipka.

Francoska vlada in bližnje volitve.

Volivno gibanje v Franciji je v polnem tiru. V javnosti nastopajo sedaj edino le razne vladne republikanske stranke, ki so že naprej prepričane, da izidejo iz volivnega boja vse »reakcionarne« stranke popolno poražene. V tem smislu sta govorila minulo nedeljo tudi zborniški predsednik Deschanel in bivši član Melinejevega kabineta Barthou. Katoličani skoro nikjer še ne nastopajo v javnosti, duhovščini so pa ponekod škofje naravnost namignili, naj se izogiba prihodnjega boja. Na zunaj torej vse kaže, da bo Waldeck-Rousseau s svojim programom izšel iz boja kot zmagovavec nad vsemi nasprotnimi strankami. In v kljub temu se hoče mož umakniti in sicer ne po volitvah, marveč že pred volitvami! Kaj pa, ko bi bile razmere malo drugačne, kakor jih popisujejo vladni organi, in bi torej voditelji sedanje politike raje prostovoljno odstopili, nego bi se dali strmoglaviti?

Vojna v Južni Afriki.

Sedaj se tudi iz drugih virov poroča, da se je podal lord Rosebery v Južno Afriko na izrecno željo kralja Edvarda. Ta je namreč zelo nejevoljen, da pogajanja tako počasi napredujejo. Opetovano je že izrazil željo po definitivnem miru.

Burska vlada je prejela te dni sporočilo, da je položaj na bojišču ravno tako ugoden, kakor v dobi prvih burskih zmag. Na bojišču je sedaj več Burov kakor v pričetku vojske. Lord Kitchener je vsled zadnjih dogodkov zelo pobit. Burski vspehi, posebno stališče kralja Edvarda je generalissima silno vznejevoljilo.

Angleški vojni stroški se bodo pokrili s povišanjem carine na sladkor in s povišanjem carine pri uvozu lesa za gorivo.

Angleški vojni urad proglašja, da je od začetka vojne do danes izgubilo 21.536 angleških vojakov v Južni Afriki življenje.

Iz brzojavk.

Mandžurska pogodba podpisana. Ruski poslanik Lessar, princ Čing in Kwang weng-čaro so podpisali pogodbo mej Kino in Rusijo glede Mandžurije. Sklepna točka v pogodbi določa, da se mora ista ratificirati tekom treh mesecev. Rusija se izjavlja, da vrne železnice pod pogojem, da se odpravi vojaška uprava železnice v Cili. — Boj za volivno pravico v Belgiji. Te dni so socialisti pod vodstvom Vandervelda priredili zopet več demonstracij. Prišlo je do boja mej njimi in stražniki, več oseb je bilo ranjenih. Soc. voditelji izjavljajo, da prično sedaj s silo. —

Schönerer zopet grozi Wolfu. Wolf je prišel loviti one vsemenske delavce, ki so še v Schönererjevem taboru. Schönerer je zapretel Wolfu z novimi odkritji, ki bodo delavcem odprla oči. — Pobjedonoscev odstopi. »La pensee slave« doznaje iz Petrograda, da je prokurator svetega sinoda Konstantin Petrovič Pobjedonoscev v poslednji seji sv. sinode izjavil, da namerava odstopiti. Za njegovega naslednika se označuje senator Vladimir Sabler. — Izgnani laški poslanci. Belgijska vlada je iztirala nekaj ital. soc. poslancev, ki so dospeli v Bruselj in se udeleževali socialističnih demonstracij. Odpotovali so v Pariz.

Predavanje o kardinalu Missia.

Ob natlačeno polni dvorani »Kat. Doma« je večer predaval g. dr. M. Opeka o pokojnem kardinalu Missia, o tem plemenitem možu, velikem značaju.

Predavatelj nam je v krasnem jeziku podal kardinalov življenjepis, narisal nam tako kardinal. srce polno svete čednosti, ki ni iskalo nikdar svojega, kako je v resnici in svetosti bil utrjen njegov značaj. Opisal nam je v izbranih besedah, kako je kardinal Missia vsled pridnosti in ljubeznivosti že v mladih letih obračal nase pozornost visokih oseb in kako se je v Rimu v šestletni dobi navzel tistega duha, ki ga je visoko dvigal nad sodobne omikance. — Kardinal sam se je z živo hvaležnostjo spominjal tega bivanja v Rimu v zavodu »Collegium Germanico Hungaricum«. Oo. jezuitom je bil vedno hvaležen.

Zanimivo je, da je bil Missia zadnja leta svojega bivanja v rimskem zavodu prefekt in da je kot tak imel pod seboj tudi sedanega sarajevskega nadškofa dr. Staudlerja, ki je prišel 4 leta za Missio. Govornik je omenjal točko iz škof Zwergerjevega dnevnika, ki omenjajo, kako natančno je Missia opravljal v Gradcu službo knezoškofjskega tajnika in kancelarja, in ko je vlada poprašala škofa Zwergerja, ali bi bil Missia sposoben za škofa ljubljanskega, tedaj je škof Zwerger odgovoril: da Missio kot svojega sedelavca in hišnega tovariša pozna popolnoma in da more pred Bogom in svojo vestjo izreči, da je Missia posebno sposoben, da postane škof ljubljanski. Če bo božja volja, dejal je škof, da ga izgubim, hudo mi bo, ne za trenotek, ampak za dolgo časa, ne radi osebe, ampak radi stvari, a prepričan sem, da bo izvrstno vodil ljubljansko škofijo. Tako se je izpolnil vzklit patra Schröderja, ki je o Missiji, ko je bival še v Rimu, dejal: »V tem možu tiči škof!«

In prišel je Missia med nas, ne kot nadzornik slovenščine, ne kot ekonom, prišel je kot katoliški škof. Kot tak je neumorno skrbel za cerkvene pobožnosti, redove, utrditev vere. Ne bi bil katoliški škof, ako bi v nemar puščaj to stvari. In to mu zamerijo, o tem ga sodijo nekateri, ki ne vedo, kaj je živo, oživljajoče krščanstvo. Sodijo ga, da ni bil naroden. V sokolsko srajco se res ni oblačil, v gostilnah in kavarnah res ni upil »Živio«, a povejte, kje je zatajil svojo narodnost? Kdaj je tako nastopal, kot razni naši velenarodnjaki? Imel je krščanske nazore o narodnosti, delal je, ne kričal. Missia se je trudil tudi za višji blagor ljudstva, in tisti, ki se trudi za višji blagor svojega ljudstva, je pač narodnjak v najboljšem smislu besede. A tudi v časnem oziru je Missia ljubil svoj narod. Kjerkoli je videl bido, je pomagal, priporočal je gospodarsko organizacijo, za vse, kar bi moglo gmotno in moralno povzdigniti narod, je deloval, za vse to je bil zavzet. Prvi slovenski katoliški shod, kate rega je on sklical, je bil v tem oziru za naš narod najvišjega pomena.

Slovenec da ni bil? Kako ljubi slovenščino, kazal je po birmovanjih, s ponosom je pravil prijateljem, kako ljuba mu je slovenščina, slovenščini je Missia pripomogel v škofjskem uradu in po raznih župnijskih uradih podoželi doveljave, katere prej ni imel. Pri njegovem delovanju pa ga je vedno vodilo načelo: »Ljubiti svoje, a pravičen biti tudi do drugih, ker so ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi!«

Njegove velike sposobnosti je čislal tudi presveti cesar. Cesar mu je nadel častno ime »Biser avstrijskega episkopata« in sveti oče Leon XIII. izrazil se je o njem: »Missia je izvrsten škof.«

Missia je imel dobrotljivo srce. Nasprotnikom se je maščeval s tem, da jim je odpustil. Veliko se je vedelo, kar da, še več, da levica ni vedela, kar daje desnica. Bil je mož mislec. Vsako dejanje je prevdaril, po prevdanku pa je delal mirno in odločno. Casih je še preveč prevdarjal, da si je s tem

grenil življenje. Ko je bil nekoč dolgo časa zamišljen, prašali so ga po vzroku. »Pomislite«, je odgovoril, »12 gospodov je prosilo za eno faro, težko mi je; kakorkoli se odločim, jih bo 11 nesrečnih in 12. morda tudi!«

O tem, kako je Missia pri moški kremenitosti imel vendar veliko prikupljivost in veselo srce, pripovedoval je gospod predavatelj mično zgodbo o »gostilni pri treh kronah« — v nadškofjski palači. Leta 1898 vračalo se je pet mladih duhovnikov iz zavoda, v katerem se je vzgajal tudi kardinal Missia, proti domovini. Med temi mladimi duhovniki bili so trije nemški Porenci, en Hrvat in en Slovenec. V Benetkah so se ločili, zmenili so se pa, da se snidejo zopet v Gorici, kamor se je šel Slovenec poklonit kardinalu, svojemu dobrotniku. Mladi duhovniki so se zmenili, da se dobodo v Gorici v gostilni »pri treh kronah«. Slovenec je kardinal prijazno sprejel in ga takoj vprašal, ako ima še kakega sopotnika. Slovenec je povedal, da se drugi dan pripelje Hrvat, in takoj drugi dan je moral Hrvat namestu »k trem kronam« h kardinalu, kjer je kardinal mlada duhovnika pogostil in se prijazno razgovarjal z njima. Mladi slovenec in Hrvat pa sta bila v nemali zadregi. Vedela sta, da se dan potem pripeljejo »k trem kronam« še trije zaostali Porenci, ki so pa želeli, da jih Slovenec ne predstavi kardinalu, da bi se tako nadaljnje njihovo potovanje za nekaj časa ne pretrgalo. Toda kardinal je vprašal: »Gospoda, ali imata tu še kakega tovariša?« In Slovenec in Hrvat sta povedala, da pridejo še trije nemški Porenci. »Kje se ustavijo?« vprašal je kardinal. »Pri treh kronah«, bil je odgovor. »A kaj, k meni jih pripeljite,« je dejal kardinal. Hudomušni Slovenec je povedal kardinalu namero Porencev in je pristavil, da jih vendar privede, ako mu kardinal pusti, da napravi v sobah in hodniku, kar se mu zdi v ta namen primerno. In kardinal mu je smehljaje dovolil. Slovenec in Hrvat sta odstranila iz sob, karkoli je kazalo, da ne bi bila gostilna, postavila celo na hodnik mize in jih pregnila, debeli sluga Avgust pa je prevzel ulogo gostilničarja. Slovenec in Hrvat sta se nato peljala na kolodvor po Porence, a — smola — takoj pri izstopu iz kolodvora skočijo Porenci v omnibus, na katerem je bil napis »Pri treh kronah«. Slovenec in Hrvat sta s težavo »prepričala« Porence, da je bolje voziti se »k trem kronam« v izvoščeku, in Porenci so jih ubogali. Peljali so se pred nadškofovo palačo, kjer so se ustavili, menneč, da so v gostilni »pri treh kronah«. Debeli Avgust je pritekel nasproti — ulogo gostilničarja je izborni igral — ter je pripovedoval Porencom, da so ondi prenočevali že visoki gospodje. Veseli so bili Porenci, samo sobe, kamor jih je peljal Avgust, te so se jim zdele preodlične in s strahom so vpraševali Slovenca, ako ne bo ta gostilna predraga. Slovenec jih je potolažil, da ne, »ker je to dobra krščanska gostilna«.

Porenci so zahtevali od »gostilničarja« Avgusta pivo in postali naposled v »restavraciji« jako glasni. Nakrat se odpro vrata. Kardinal pride v sobo, Porenci ga pozdravijo, potem se pa ne brigajo dalje zanj. Menili so: Gostilničar je rekel, da prenočujejo tu visoki gospodje, in danes se mudijo tu visok cerkven knez. Kardinal je pristopil k mizi in vprašal Porence, kako jim »kaj ugaja v gostilni pri treh kronah«. »Izborna,« so dejali Porenci, »in prijatelja pravita, da tudi predrago ne bo.« Pri teh besedah sta bušnila Slovenec in Hrvat v smeh, kardinal se je veselo smehljaj, Porenci pa so spoznali, da niso »pri treh kronah«, ampak pri — blagem goriškem kardinalu.

Kardinal se je veleprijazno menil s svojimi gosti in jih naposled peljal na vrt, kjer je izrekel besede: »Svojo ljubo Kranjsko sem zapustil, tu bom pa umrl.« In gledal je proti sveti Gori, kjer sedaj počiva v Bogu.

Iz obširnega predavanja smo mogli navesti le nekaj točk, podatki smo je mogli le v glavnih obrisih. Dobesedno priobči to predavanje »Domoljub«.

Dopisi.

Sv. Jakob ob Savi, 31. marca. (To in o n.o.) Pri nas smo letos, kakor upamo, obhajali resnično velikonočno vstajenje, kajti pripravljali smo se nanje s sv. misijonom, ki so ga vodili pred. gg. oo. lazaristi od tihaga do cvetnega torka. Ljudje so se, hvala Bogu, prav pridno poslužili redke milosti božje in dasi nas je toplo solnce tako ljubko vabilo obdelavat zemeljsko grudo, smo vendar raje za enkrat obrnili oko na prostranejša dušna polja. Zdaj se čuti pri nas splošna svežost. — Znamenje, da je notri, kjer pluje tisto nemirno srčno valovanje, veliko več ravnotežja nego pred 16 dnevi. Zanimanje za duh. vaje je pokazala posebno krasna sklepna procesija cvetni torek, ki je privabila številno ljudstvo, ne samo domače, ampak tudi

sosednjih fara pod našo bandero, med kojimi se odlikuje po svoji simbolični milini posebno ono naše Marijine družbe, ki šteje sedaj že precej nad sto postenih dekliških src. Pa tudi naši mladeniči so sklenili slovo dati otrodi budalosti, ki ne dšila dovolj velike časti, imenovan biti »sin Marijin«. Okrog 40 jih pričakuje višjega potrdila mladeniške Marijine družbe, ki tudi njim zagotovi posebno varstvo Naše Ljube Gospe. Bog poplačaj našemu vrlemu dušnemu pastirju g. Gregorju Jakelj, da nam je oskrbel toliko dušnega užitka o tako primernem času; mi pa si bomo prizadevali, da tudi z vsem svojim življenjem in obnašanjem pokažemo, da so nas dobri nauki gorečih gg. misijonarjev ganili v dno duše.

Pa ne samo duhovno, tudi gospodarsko se pričenjamo gibati. V kratkem pričnemo delovati z družno mlekarnico v Dragomlju, od katere upamo dobiti vsaj nekoliko poplačan trud, ki ga imamo s svojo živino. Vsaj tudi pri nas stroški vedno naraščajo, tem bolj, ker iz tujine mladina prinaša vedno kak nov nebodigatreba, kako bi pa prišli do kakih boljših dohodkov, pa noben ne pove.

Pa še nekaj nas taja. Če mi Cezauvci, tje do Dola, Ihana, Domžal in še naprej proti Moravčam česa potrebujemo, je to gotovo most čez Savo pri Brodu, ki bi nam omogočil zvezo z Ljubljano. Koliko imamo tu prestati, je težko povedati, treba poskusiti, počem da je most. Koliko let si že delamo upe, da dobimo zaželeni most, pa ga ni posveta, ki bi nas popeljal v obljubljeno deželo. To pa tudi ni čudno. Občinski odbor je že davno sklenil podati prošnjo na deželni zbor in izročil celo zadevo trem — kakor pravijo — možem. A zgodilo se ni nič. Ali pa je morda vzrok drugje? Ve se namreč, da je dobil oča župan že pred meseci v roko popolno prošnjo, ki bi jo imel samo s priporočili sosednjih obč. županstev, — do kojih bi se imel popreje obrniti — poslati na pristojno mesto. Pa to se ni zgodilo. To obnašanje nas žali v dno duše in pozivljamo očeta župana, da stori svojo dolžnost, če ne, bomo morali vedno iznova dregati. Po konci tedaj!

Iz Zagreba, 1. aprila. (Križa v hrvaškem gledališču.) Kar so zagrebški opozicijski časopisi že prvo leto intendanture Hreljanovičeve trdili, to se je te dni zares zgodilo. Radi prevelikega primankljaja skoz čela tri leta, je dež. vlada z enostavnim ukazom odstranila opero, opereto in balet iz zagrebškega dež. gledišča za toliko časa, dokler se ne pokaže zopet potreba, da se iznova uvede, seveda pod takimi pogoji, pod katerimi se ne bi bilo bati letnega primankljaja. Med tem pa naj se goji sama drama, kateri edini pripisuje deželna vlada vzgojno moč.

Ob enem je odpustila ista vlada sedanega gledališkega intendanta Hreljanoviča ter postavila na njegovo mesto poznatega izvrstnega zdaj že umirovljenega predstavljača g. Mandroviča, od katerega pričakuje, da bode zopet uredil odnose na zagrebškem narodnem gledališču. Gosp. Mandrovič je za svoje novo mesto gotovo najsposobnejši mož, bode pa li mogel vse zmedene zadeve hitro in gladko urediti, to je seveda drugo vprašanje.

Čudno je, da se zdaj po zagrebških časopisih najmanj razpravlja o tem, kako bi se dale zavožene stvari na narodnem gledališču urediti, marveč se zdaj piše le o tem, kako bi se dala opera vzdržati, češ da brez nje ni prave nade za napredek gledališča. Vsa zadeva pa ima še posebno čudno lice radi tega, da dež. vlada ni posegla že poprej s svojimi odredbami v čudno gospodarstvo gledališkega intendanta, če tudi so opozicijski časopisi upozorivali, kako gledališče nazaduje od dne do dne. Dež. vlada je morala tedaj vedeti, kaj se godi v gledališču, in vendar je vse to gledala in trpela toliko časa, da je slednjič kar iznenada zaprla opero. Ko bi bili zlobni, bi mogli trditi, da se je to nalašč zgodilo; toda to ni verjetno, četudi je pri razpravah o letošnjem deželnem proračunu govoril poročevalec, da je gledališče samo luksuz za hrvaški narod. To je deloma resnično, če se pomisli, da dežela troši za gledališče na leto do 120 000 gold., med tem pa ena četa tretjina za šolo sposobnih otrok ne more v šolo, ker je nima.

Poročevalec seveda ni povedal, da bi mogla Hrvaška imeti zadosta šol in tudi podpor za kulturne zavode, ko bi Hrvaška dobivala od svojih dohodkov to, kar ji gre. Toda sedanji zistem trpi vse krivice, ki se gode hrvaškemu narodu, na drugi strani pa oponaša, da se preveč izdaje za kulturne svrhe, kar pa ni resnično. Seveda se dosedanja gledališčna uprava ne sme braniti, ker je bila zares slaba, toda to je vedela dež. vlada že zdavnaj, pa bi bila morala pomoči. Da je dež. vlada poprašala za svet nekoliko odličnih mož, ki se razumijo v gledališčne zadeve, bi bila mogla rešiti opero; a da se zares mnogi tudi zanimajo za gledališče, so dokazale izjave v »Agramer Tagblattu«, kjer

se nahajajo mnoga razjašnjenja, zakaj je zagrebško narodno gledališče tako nazadovalo, in kako bi se dalo zopet povzdigniti.

Sploh je sodba o današnji upravi nepovoljna; oponaša se ji nesposobnost in malomarnost, pa je občinstvo izgubilo veselje do gledališča, posebno od onega časa, ko se je začela uprava z nekimi kosati s predstavami v tukajšnjem »Orfeju«. Potem seveda ni bilo čudno, da je bilo gledališče prazno in da so se dnevni dohodki silno zmanjšali, pa odtod tudi tako velik primanjkljaj. Bivši intendant dr. Miletic je po lastnem izkustvu tega mnenja, da bi se dala opera vzdržati tudi s sedanjo deželno podporo; tako mislijo tudi mnogi drugi strokovnjaki.

Za Zagreb bi bil z odstranjenjem opere hud udarec, in zato je šklicki mestni župan enketo odličnih mož, da se dogovore, kaj je storiti, da se vzdrži opera. Nekaj žrtev bo treba od samega mesta, pa tudi od premožnih meščanov, ki v razmerju s slaboplačanim uradništvom gotovo premalo žrtvujejo za kulturne svrhe. Posebno pa je čudno, da hrvaško plemstvo tako malo mara za gledališče. Ono bi se moralo pozvati, da se predbroji z znatnimi prinosi za lože, saj tako dela tudi češko in ogrsko plemstvo. Gotovo je, da naj oni sloji, za katere je gledališče zidano, isto tudi vzdržujejo. Oni, ki iščejo v gledališču zabave, naj si jo tudi plačujejo. Zato naj v prvi vrsti plemstvo in meščanstvo žrtvuje za gledališča, ne pa dežela. Bode li pa vlada hotela preklicati zadnjo svojo odloko glede gledališča in opere, to je seveda drugo vprašanje.

Če dobi garancijo, da ne bode treba pokrivati primankljaja, kakor ga je morala do zdaj, morda vlada popusti, kar bi bilo umestno tudi radi tega, ker mora vse operno oboje vzdržati še tri mesece, a nekoliko članov opere celo še celo leto po sklenjeni pogodbi, ki se ne da razveljaviti. Ti bolji člani bi se mogli pridržati, praznine za glavne vloge popolniti, orkester urediti, sicer pa vse nepotrebne prikrpice odstraniti, za kar se je toliko po nepotrebnem denarja izmetalo, in opera bi se lahko vzdržala. Če se opera more vzdržati v Ljubljani, pravi dr. Kršnjavi, »ne morem pojmiti, zakaj se ne bi mogla tudi v Zagrebu.« Seveda bi se mogla, ali le pod dobro gledališčno upravo, ki bi znala upotrebiti svoje oboje v pravo svrhu in ki bi imela tudi zadosti umetniškega ukusa, da zadovolji občinstvo s točnimi izvedbami najboljših oper. Bolje je, da dobi občinstvo manj ali dobrih predstav, nego mnogo slabih, kakor je bila navada do zdaj. Z novo intendaturo se zabrne gotovo na boljše tudi v tem pogledu, kar želi vsak prijatelj narodne prosvete.

Izpred sodišča.

Iz prisilne delavnice. Kristijan in Martin Seger sta zaupala svojo najsrčnejšo željo ciganu iz Solkana. Misli sta si nabaviti vsak svoj havelok. Cril Majer, — tako je bilo dotičnemu ciganu ime — jima je obljubil, da prispeva k temu — z neko staro kikirjo. S tem se je obema zameril za zmeraj. Ko so se 3. marca sešli na hodniku, obsula sta ga z najhujšimi imeni, kar jih premore bogati ciganski jezik. Majer jima seveda ni ostal dolžan. Ko ju je naposled počastil še z »deutsche Hundee«, lotila sta se ga s pestmi. Ker je hotel imeti »mir«, je zabodel Kristjana 4 krat v prsa. Vendar so pa rane lahke. Ker je Majer s tem prekoračil meje dovoljenega silobrana, ga sodišče oropa prostosti prisilne delavnice za celih 14 dni.

Amerikanci. Čez morje so jo mislili popihati Janez Nampelj, Andrej Mehlin, Matej Kapš in Anton Suhadolnik. Ker so pri tem pozabili preprečiti odslužiti cesarja, jih je sodišče obsodilo po vrsti na 5 tednov in 30 K, en mesec in 20 K, 14 dni in 10 K in zadnjo na 10 dni in ravno toliko kron.

Tržaško porotno sodišče. Pred tržaškimi porotniki je včeraj stal delavec E. Ceconi iz Trsta, ki je v neki gostilni z nožem zaklal nekega Sacopana. Ceconi je bil obsojen na 4 leta težke ječe.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. aprila.

Zaupni shod štajerskih Slovencev se je začel danes ob 2. uri popoldne. K shodu so povabljeni le štajerski časopisi. Shod bo označil svoje stališče k znanim kompromisnim predlogom. Na vabilih, katera so bila poslana samo Stajercem, sta podpisana dr. Josip Sernec in dr. Iv. Deško. Razposlanih je bilo okoli 600 vabil brez ozira na strankarsko mišljenje.

Vest o novem tržaškem škofu dr. Naglu se potrjuje sedaj tudi v rimskih listih »Popolo Romano« in »Messagero«. Avtentično ta vest dosedaj še ni potrjena.

Duhovniške vesti iz lavantinske škofije. V mariborski stolnici je predvčerajšnjim prevz. gospod knezoškof dr. M. Napotnik opravil pontifikalno črno mašo po pokojnem kardinalu Missia. — Dekanom v Konjicah je imenovan č. gospod župnik in duhovni svetnik v Ribnici na Pohorju Franc Hrastelj. — Provizorjem v Ribnici na Pohorju je imenovan č. g. Mih. Sket, kaplan pri Sv. Martinu pri Slov. gradu, kamor pride iz Ribnice na Pohorju č. g. kaplan Ivan Kausky, kot kaplan v Ribnici na Pohorju pa pride iz St. Ruperta pri Laškem čast. gospod Ivan Zajc.

Slovenski narodni svet. »Südsteirische Presse« predlaga, naj se za Slovence ustanovi slovenski narodni svet na podlagi skupnega narodnega programa. Ta narodni svet naj bi skrbel za skupno narodnopolitično delovanje Slovencev in za ohranjenje njihovega posestnega stanja.

Cesarjev dar. Cesar je podaril za uboge pogorelce v Št. Urhu ob Beljaku 3000 K.

Iz celovške škofije. Umrli je, kot smo včeraj javili, g. nadžupnik v Milštatu, Peter Raith, star 54 let. Župnijo bode oskrboval tamošnji kaplan g. Ed. Klimsch.

Javna predavanja »Sloven. kršč. soc. zveze« so se včeraj do jeseni prekinila. Zopetni začetek zanimivih predavanj, ki so vsako sredo privabila v dvorano »Kat. Doma« mnogo občinstva in s katerimi si že nekaj let pridobiva »Slov. kršč. soc. zveza« veliko zaslug za izobrazbo ljudstva, se naznani po časopisih.

Knezoškof v Šiški. Danes je bila v Sp. Šiški vizitacija podružnične cerkve frančiškanske župnije. Knezoškofa so Šiščanje sijajno sprejeli. Postavljene so bili v Sp. Šiški trije slavoloki, hiše so bile okrašene z zastavami. Pozdravili so knezoškofa obč. odbor, požarna bramba, šolska mladina in veliko ljudstva. Čast Šiščanom! V cerkvenem govoru je Presv. omenil potrebo samostojne župnije v Šiški.

Shod ljubljanskih Nemcev bo prihodnji ponedeljek ob 8. uri zvečer v kazinskem steklenem salonu. Shod se bo pečal z občinskimi volitvami v Ljubljani.

Iz Št. Vida nad Ljubljano se nam poroča: Naša »Čitalnica« vrlo deluje in je v dobrih rokah. Zdaj dobiva 14 »Slovenec«, ki jih ljudje z veseljem čitajo. — Opozarjamo na veselo prihodnjo nedeljo! — Čudno se nam je zdelo, ko je liberalno časopisje tako hvalilo g. Žirovnika, ker je dobil pohvalo od ministerstva za vodstvo obrtne šole. Mi tukaj pa vemo, da gosp. Žirovnik niti izkušnje nima, da bi mogel poučevati risanje v obrtni šoli. Pohvalo bi torej morala dobiti gg. Jelenec in Sonc, ki sta se, eden iz Ljubljane, drugi iz Medvoda, trudila sem v Št. Vid. Ker nam je znano, kak veter veje iz dež. šol. sveta, — zlasti v spominu nam je, kako so vrlemu g. Rantu na Dobrovi dajali »grajo« — zato je ta »pohvala« na nas naredila ravno nasproten vtis, nego so ga nameravali oni, ki so »pohvalo« izposlovali. Vprašajte ljudstvo, kako ono hvali!

Občinske volitve v Metliki. Cvetno soboto smo imeli pri nas volitve v občinski odbor. Iz odbora so izbacili tukajšnji mogotci veletržca g. Makarja in čevljarskega mojstra g. Prusa. V odbor pa je prišel nadučitelj g. Burnik. Drugi odborniki so vsi ostali kakor poprej. Vendar ostane g. Makar kot virilist v jezo metliškimi liberalcem še v odboru in še jih bode drobil tam. Sploh se je pa itak uložil ugovor proti tej volitvi na deželno vlado radi nepostavnosti. Po Metliki silno vre radi teh volitev sedaj. Ogromna večina volilcev odločno zahteva, da se morajo razveljaviti te volitve, ker vendar ne gre, da za gotove ljudi ne bi bilo več pravice. Sploh se bode pa še pisalo o teh volitvah in slovenskemu svetu pojasnilo, da imamo res mažarske volitve v Metliki.

Dvorazrednica v Litiji se razširi v štirirazrednico.

Umrli je v Gradcu včeraj znani posestnik vitez Egon pl. Pistor, častni občan šentiljski, v dobi 57 let.

Umrli je v Št. Pavlu v Lavantinski dolini trgovec g. Fr. Vouk.

Občinske volitve bodo v Celovcu dne 28. in 30. aprila, ter 2. maja.

Lah in Celje. Istrsko politično društvo je popolno odobrilo stališče laških po-

slancev na Dunaju, ki so v zadevi celjske slovenske gimnazije glasovali proti Nemcem.

Pomanjkanje okenih stanovanj je zdaj v Trstu, kakor tudi v mnogih mestih, dnevno vprašanje prve vrste. Zdaj zahtevajo tam splošno, naj občina, mestna hranilnica, bančna podjetja in drugi privatni denarni zavodi žrtvujejo kaj za zidavo okenih ljudskih stanovanj. Krasna stanovanja za bogatine in pasje luknje za proletarijat — to se dobi. A poštenih, zdravih stanovanj za srednje prebivalstvo, ki hoče v miru in v zdravih prostorih vzgajati svojo družino, — tega se ne dobi. Zato je treba z ozirom na ljudski blagor izpreminjati stavbene načrte in dati priložnost za zidavo pravih ljudskih prebivališč. V Ljubljani je ista pesem. Koliko rodbin išče s težavo stanovanj, a jih ne more dobiti, vkljub temu, da se je toliko zidalo zadnja leta! Na dolg se zidajo velike stavbe, a za srednja stanovanja, ki bi gotovo nesla svoje letne odstotke, če tudi ne velikanske, a gotove, se stori premalo. Zato bi bilo tudi v Ljubljani nujno potrebno, da se dela na tem polju. — Zdaj imamo »Delavsko stavbinsko društvo«, ki dela v tem smislu za delavske stanove zunaj mesta pripravne hišice. Želeti je, da se za taka rešena in potrebna podjetja zanima širša javnost. Saj potreba je tako očitna, da je ni treba šele na široko razlagati.

Vozni red železnišne proge Trst-Buje: Odhod iz Trsta - Sv. Andrej 9.50 pdp. in 7.10 zv., dohod v Zg. Žavljah ob 10.15 predp. in 7.34 zv., v Sp. Žavljah 10.21 predp. in 7.39 zv., v Milje S. 10.28 predp. in 7.45 zv., Škofije S. 10.40 predp. in 7.56 zv., v Dekani 10.50 predp. in 8.05 zv., v Koper 11.09 predp. in 8.20 zv., v Semedelo 11.15 predp. in 8.25 zv., v Izole 11.30 predp. in 8.40 zv., v Strunjan 11.47 predp. in 8.57 zv., v Sv. Luciji 12.02 predp. in 9.11 zv., Sv. Jernej 12.07 pop. in 9.16 zv., v Sicijole 12.20 pop. in 9.28 zv., v Salvore S. 12.40 pop. in 9.47 zv., v Markovca S. 12.54 pop. in 10.00 zv., v Kaldaniji S. 1.00 pp. in 10.06 zv., v Buje 1.15 pop. in 10.20 zv. Odhod iz Buje 5.05 v jutro in 3.00 pop., iz Kaldanije S. 5.19 zj. in 3.13 pop., iz Markovca S. 5.25 zj. in 3.19 pop., iz Salvore S. 5.37 zj. in 3.31 pop., iz Sicijole 5.56 zj. in 3.48 pop., iz Sv. Jerneja 6.05 zj. in 3.57 pop. iz Sv. Lucije 6.12 zj. in 4.02 pop., iz Strunjana 6.25 zj. in 4.15 pop., iz Izole 6.47 zj. in 4.34 pop., iz Semedela S. 7.01 zj. in 4.47 pop., iz Kopr. 7.14 zj. in 4.57 pop., iz Dekani 7.31 zj. in 5.14 pop., iz Škofije S. 7.43 zj. in 5.25 pop., iz Milj S. 7.54 zj. in 5.35 pop., iz Sp. Žavljah 8.02 zj. in 5.43 pop., iz Zgornjih Žavljah 8.07 zj. in 5.48 pop. Dohod v Trst 8.30 in 6.10 zv.

V Savi utonil je v noči od 7. na 8. t. m. 19letni sin posestnika Koči v Ribčah, ko se je hotel prepeljati na postajo Krenice. Čoln se je prevrnil, mladenič pa izginil v valovih. Dosedaj ga še niso našli.

Ponesrečil se je delavec Fr. Dolenc na Savi. Na nogo mu je padel 900 kg težak model, ki mu je zdrobil del noge. V bolnici so mu morali odrezati nogo.

Ljubljanske novice. Naknadni vojaški nabori se vrše zopet 5. in 20. vsakega meseca. — Nakup stavbišča. V Frančiškanski ulici so kupile frančiškanske Greglovo stavbišče za 60.000 K da si na njem zgrade samostan. Sedaj je v Ljubljani sedem frančiškank. — Veliko garnizijsko vajo je imelo včeraj vse tukajšnje vojaštvo v smeri proti Laverici. Pri Pijavi gorici in Gumišču je imelo vojaštvo menažo. Zvečer proti 7. uri se je vojaštvo vrnilo v Ljubljano. — A retiral si danes jutraj hlapca Jos. Arharja na Radeckega cesti radi nenravnega dejanja in ga izročili dežel. sodišču.

Samomor notarjeve soproge. V Svincu na Koroškem si je končala dne 8. t. m. življenje 37letna Franja Rieder. Skočila je v Goričico. Zmešalo se ji je.

Svojo ženo umoril? V Trstu so aretirali agenta Antona Krelja. Sumijo ga, da je umoril svojo ženo, a katero je živel v prepiru. Po nekem prepiru je čul gospod, ki je stanoval pod stanovanjem agentovim, težek padec. Šel je v agentovo stanovanje in našel ženo mrtvo. Krelja trdi, da se žene niti dotaknil ni, ampak, da se je kar mrtva

zgrudila. Znakov udarcev na truplu ni poznati.

Reklama za slovenske kraje. Nedavno smo omenili, da izda češka podružnica »Slovenskega planinskega društva« priročno popotno knjigo za slovenske kraje. Čujemo, da tudi tukajšnji osrednji odbor »Slovenskega planinskega društva« pripravlja zanimivo knjigo, ki bode izborna reklamno sredstvo za lepo našo Gorenjsko. Č. gosp. katehet Mlakar sestavlja opis Bleda in najkrasnejših gorenjskih krajev. Knjiga, bogato ilustrirana, izide, ko pridejo sem slovenski časnikarji, katerim se pokloni.

Z Vipavskega se nam sporoča, da je tam nekje v hribih dobro znani liberalni župan, kateremu se je županski stol zelo priljubil; kajti njegova triletna doba je že davno pretekla, toda o volilskem imeniku ni ne duha ne sluha. Le točno, gospodje!

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico goriško. Poroča se nam, da so pri volitvah v goriško in trgovsko zbornico zmagali laški kandidati.

Slovenski kinematograf je uredil fotograf g. Jerkič v Gorici. V nedeljo je v Gorici priredil predstave.

Burne volitve v Korminu. Občinske volitve v Korminu se bodo še enkrat vršile. Namestništvo je zadnje volitve razveljavilo.

Manevri vojnega brodograja. Meseca junija, — tako poročajo iz Pulja — namerava naša vojna mornarica obdržati velike manevre, katerim bode baje prisostvoval Nj. Velič. cesar sam. Namen tem manevrom baje je ta, da se izkaže ne le sposobnost naše vojne mornarice, marveč da se razvije tudi njena količina.

S sekiro pobil nadzornika. V Selskanu je pri delih v luki delavec Jernej Peliroto s sekiro pobil na tla nadzornika Emilija Rosso iz Milj, ker mu je nadzornik zapovedal, da mora k enakemu delu v Trst. Rosso je dobil dve nevarni rani.

Dijak se je obesil. Na Mirenski cesti pri Gorici se je obesil dijak Izidor Nadler z Dunaja. V Gorici je živel od inštrukcij.

Samomor v Ptuj. Gostilničar H. Landes se je v Ptuj ustrešil. Zapušča vdovo in pet nepreskrbljenih otrok.

Kipar Rendić se je zopet vrnil v Trst.

Stavka na Reki. Stavka v tovarni papirja je končana. Delavci so sprejeli delo pod prejšnjimi pogoji. Kritičen je položaj v tovarni mila.

Stavka zidarjev v Zadru. Stavke se čudovito množe. V Zadru so pričeli stavkati vsi delavci zidarji, ki hočejo imeti več časa za obed in več plače.

Izum hrvaškega učitelja. G. Vekoslav Klemen, učitelj v Grubišnem polju, je iznašel nove nože za cepljenje sadnega drevja, ki so posebno pripravi. V eni uri more z njimi tudi učenec nacepiti do 100 drevesc. Priredil je tudi posebno pilico za odrezavanja vršičkov divjakom. Za te predmete je dobil patent.

Zdravje v Ljubljani. Od 30. marca do 5. aprila je bilo 26 novorojencev, 28 jih je umrlo, in sicer: 1 za dušljivim kašljem, 5 za jetiko, 7 za vnetjem soplnih organov, 1 vsled nezgode, 14 za različnimi boleznimi, med njimi je 7 tujcev, 14 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: 4 za ošpicami, 1 za škarkarico, 1 za tifuzom, 2 za vrtico.

Moltke — dezertir. Od 8. lovskega bataljona v Trbižu je dezertiral lovec Moltke. Dobili so ga kmalu. Ta Moltke je bil svoj čas kadet, a je bil degradiran.

Konec secesiije ruskih dijakov. Poročali smo že, da je 800 ruskih dijakov zapustilo lvovske vseučilišče, ker se ni ugodilo tam njihovim narodnim težnjam. Zdaj je pa rektorat dobil od ministerstva zapoved, da mora od ruskih dijakov sprejemati pisma in vloge v ruskem jeziku, nanje rusko odgovarjati in sprejemati zapisnike v tem jeziku. V uradni razglasitvi se bo rabila večinoma latinščina, in če poljščina. »Haličanine« objavlja ta razglas in pristavlja, da se zdaj ruski dijaki lahko častno vrnejo v Lvo v.

Pojasnilo o slovenskih ponesrečenih v Ameriki. Iz Čikage se piše: G. dr. Schwegel, avstrijski podkonzul, nas je naprosil, naj, če mož, kaj poizvemo o smrti in dokazih smrti v železniški nesreči blizu

Adrian, Mich., ubitih Slovencev Fr. Hrovata, Janeza Hrovata in Ane Perko. Kakor bitro bo imel generalni avstrijski konzulat v Cihakagi prave dokaze o njih smrti, bode začel tožbo zoper železniško družbo. Za Franca Hrovata že ima g. podkonzul dr. Schwegel zaprisege (affidavits), ki bodo morebiti zadostovale. Išče pa še dokazov za Janeza Hrovata in Ano Perko. — Tem potom prošimo rojake, da naj pošljejo kake dokaze zlasti velja to sorodnikom omenjenih dveh ubitih rojakov. G. podkonzul potrebuje tudi natančnejših obvestil o sorodniških odnosih ubitih, da bode vedel ceniti odškodnino, ki jo misli zahtevati od železnice.

Dva slovenska notarja v Ameriki. V Pueblo je dobil javni notarijat Slovenec g. Konda, v Clevelandu pa g. Jos. Dunda.

Duhovniška vest iz Amerike. C. g. Franc J. Ažbe, pred kratkim v Ameriki posvečeni slovenski duhovnik, je bil nameščen v Lebanonu pri nemško-ang. cerkvi Matere Božje za duhovnega pomočnika. K ti cerkvi spada kakih osemsto Slovanov — Slovakov, Hrvatov in kakih 70 Slovencev.

Nova slovenska cerkev in šola v Ameriki. Milost. clevelandski škof Ign. F. Horstmann je dal Slovincem v predmestju Nawburghu navodilo in dovoljenje, da si sezidajo novo cerkev in šolo skupaj v enem poslopju in sicer iz opeke. Stala bo okrog 10.000 dolarjev in se takoj prične z delom.

Najnovejše od raznih strani. Umirovljeni generali. Sedaj živi 616 umirovljenih avstro-ogrskih generalov. Število umirovljenih generalov se je od leta 1900 povečalo za 18. — Anarhist poslanec. Milanski volivci bodo izvolili v laško državno zbornico anarhista Calcagno, ki se sedaj nahaja v ječi Ventolone. Doseđani socialistički poslanec Turato se je odpovedal in sam priporočil Calcagno, ki je znan kot nevaren anarhist. Polovico svojega življenja je prebil v ječah in sumijo ga, da je vedel tudi za napad na avstrijsko cesarico in na kralja Humberta. — Strahovlada na Ruskem. Razni listi poročajo, da se vsak dan dogajajo napadi na visoke osebe. Casopisi morajo stvar zamolčati. Aretacije se nadaljujejo. — Požar v Stokholmu. V Stokholmu je pogorela tovarna drožja pekarskih mojstrov. Zid se je podrli in ubil pet oseb, osem pa ranil. — Voda udrila v premogokop. V Moravski Ostrovi je voda udrila v premogokop. Voda stoji 240 metrov visoko. Trije rudarji so našli smrt. — Raztopljene rudnine so polile 30 delavcev v livarni shefieldski. — Osem brzojavk naenkrat se lahko odpošlje z Rowland-telegrafom. — Mažarsko gospodarstvo. V mestu Mako so prišli na sled veliki defraudaciji v občinski blagajni. Blagajna ni bila kontrolirana že deset let. — Mesto pogorelo. Mestece Dunajov v Galiciji je pogorelo. 200 prebivalcev je brez strehe. — Morilec otrok. V Pragi je bilo zadnji čas na ulici umorjenih mnogo otrok. Policija storila ne more dobiti. — Napad na duhovnika. Iz Bruslja javljajo, da je v St. Pavlu pri La Louviere nekdo vrgel dinamično bombo na vrt ondotnega duhovnika. Bomba je povzročila samo materijelno škodo. — Promocija 68letne starke. Na vseučilišču St. Louis je bila promovirana neka 68letna starka doktorjem. Žena ima že 4 otroke. — Š 19. odkril tatu. V Budjevicah je bilo trgovcu Klimbergerju ukradeno mnogo obleke. Njegovega komija F. Muhla so radi tatvine prijeli, soudeleženec pri tatvini K. Novak pa je pobegnil. Ko so časopisi poročali o tatvini, imel je Novak predrznost, po š 19. popravljati, da ni kradel. Policija si je ogledala poštni pečat Novakovega pisma ter je tako dobila v roke tatu. — Jan Kubelik se je vrnil iz Amerike v Prago. Češki časniki so mu priredili slavnosten večer.

Ženski kolegij razdejal ogenj v Filadelfiji Ogenj je razdejal krasno Denbeigh poslopje Bryn Mawr ženskega kolegija, ki je stalo 190.000 dolarjev, skupno z njegovo bogato opravo in pohištvo vrednim 35.000 dolarjev. Bryn Mawr je eden največjih in najbolj poznatih ženskih kolegijev v vzhodnih ameriških zveznih državah.

Kotiček za liberalce. Včeraj smo omenili soc. dem. oklica za ljubljanske obč. volitve. V tem oklicu so tudi naslednji ocvirki na naslov »naprednjakov«: V državnem zboru so glasovali slovenski »napredni« poslanci dr. Ferjancič in notar Plantan, »imennitni« poznavatelj socialnega vprašanja, proti ljudstvu. V zadnjem zasedanju deželne zbornice kranjskega je priznal »liberalce« župan Hribar, da mu oni ljudje, ki ne plačujejo direktnega davka, nič ne veljajo. Torej de-

lavci in vsi drugi, ki sicer niste posestniki nepremakljivega premoženja, nič ne veljate, četudi plačujete mnogo, da, veliko indirektnega davka, tako pri sladkorju, petroleju, pivu in sploh pri vseh rečeh, ki jih dan na dan rabite. Lani je bil občinski svet povabljen, naj se izjavi, kaj misli glede zavarovanja za starost — pa ga ni bilo. — Napravil je ubožnico, a napravil tudi hišni red kakor — skoraj v jetnišnici. — Obljubili so volilno pravico že večkrat — a ne dajo je ne. — Obljubili so delavska stanovanja — a ne store v ta namen ničesar. — Poganjajo delavstvo s svojim stavbenim redom v okolico mesta, da imajo delavci odročna in slaba stanovanja. — Bojujejo se proti delavskim gospodarskim društvom. — Ustanovili so godbo v Ljubljani in jo imenovali »meščansko« (drugod bi se imenovala mestna), a podpirali je niso zadostno z meščanskimi, ampak le z mestnimi denarji, in nazadnje so nje uslužbenec postavili na cesto. Na »rotovžu« gospodarijo brez občinskega programa, ker ga nima. O svojem programu vedno molče, ker se ga sramujejo. — Podpirajo sicer vrešenske poljske žrtve, ne zmenijo se pa za tržaške delavske slovenske žrtve. — Delavstvo enkrat božajo, pozneje ga napadajo, kakor volivni čas nanese. — Sedaj zahtevajo od delavstva v Ljubljani ponovitev idrijske dogodbje v kaki taki obliki, da bi jim na rotovžu za pet mandator tal zmanjkalo. — Avdijske ljubijo na zgoraj in spodaj. — Protekcija jim je »industrija rzevela«, druge ne poznajo. — Kadar zahteva kdo koncesijo, ki potrebuje tiskarno zase, je preveč tiskarn v Ljubljani, kadar pa komu preti nevarnost za karijero, takrat je tiskarna potrebna.

Društva.

(Veselico priredi »bralno društvo pri D. M. v Polju«) s sodelovanjem Marijine družbe v nedeljo dne 13. aprila t. l. po popoldanski službi božji na vrtu »Društvenega doma« v Slapah s sledečim vsporedom: 1. Fleišman: Triglav, šesteroglasni mešani zbor. 2. * Nagovor. 3. Potočnik: Zvonikarjeva, šesteroglasni mešani zbor. 4. Deklamacija. Vitigoy: Zdrava Marija. 5. Sattner: Opomin k petju, šesteroglasni mešani zbor. 6. Igra: Sveta Neža. Spisal Viljem Pailler. Poslovenil L. S. — Vstopnina 20 h. — K obilni udeležbi vabi odbor.

(Čitalnica v št. Vidu nad Ljubljano) priredi v društvenem domu v nedeljo, dne 13. aprila 1902. veselico. Vspored: 1. Deklamacija »Sentvidski čitalnica«, zložila in deklamuje Manica Koman. 2. Revček Andrejček, narodna igra s petjem v petih dejanjih. (Igra se v št. Vidu prvič.) Vstopnina: I. sedež 50 kr., II. sedež 40 kr., III. sedež 20 kr. Začetek ob 6. uri. K tej veselici vabi najljudnejše odbor.

Darovi.

Namesto venca na grob gospoda Aleša Berganta so darovali za dijaško kuhinjo: Cast. gospod Anton Kukulj, župnik, 8 kron. — C. gosp. Francišek Traven, kaplan, 8 kron. — C. g. Franč. Erzar, kaplan, 8 kron. — Bog plačaj!

I. Izkaz darovalcev podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju za l. 1901/2. (Konec.)

Josip Premeru, ek. kontrolor pošt. hran. 12 kron, dr. Anton Primožič, ek. k. prof. 20 K, Matevž Trnovec ek. najviš. sod. svet. 20 K, dr. Josip Mantuani, ek. aman. dvorne knjiž. 6 K, Peter Hlačar, žel. ur. 6 K, Ivan Ilc, ek. k. polic. svetnik 6 K, dr. Božidar Stegu, ek. sodni pristav 10 K, Alojzij Vavpotič, ek. pošt. kontrolor 4 K, Jakob Urbanija, ek. kr. pošt. kontrolor 6 K, Fran Naval, ek. dvorni pevec 10 K vsi na Dunaju. dr. Martin Travnar, ek. dež. sod. svetnik 10 K, Josip Perko, žel. višji oficijal v p. 6 K, Anton Aškerc, urednik »Ljublj. Zvona« 5 K, Jak. Zupančič, gimn. suplent 10 K, Makso Pieteršnik, ek. k. gimn. prof. v p. 10 K, dr. Valentin Krisper, odvetnik 20 K, Stefan Klun, posest. 4 K v Ljubljani; Matija Hočevar v Velikih Laščah 6 K, dr. Josip Barle, ek. k. notar v Koziem 5 K, Ivan Arh, ek. nadoskrbnik v Pragi 6 K, Anton Globočnik, Železniki 5 K, Josip Milavec, ek. major v 89. pešp., Lubaczov 3 K 50 v. in po »Slov. Nar.« 2 K 50 v., Evgen pl. Truhovič, ek. sod. prist., Višnja gora 5 K, dr. Fran Jurtela, odvetnik v Ptuj 10 K, gđd. Milka Pirnat, učiteljica in gospa Alojzija Kunej, pos. 10 K, dr. I. Rudolf, odvetnik 10 K in Martin Ogorevc 10 K v Konjicah; A. Mladič, ek. sod. pristav, dr. Oton Papež, sod. prist. v Postojni po 5 K; Ivan Hrašovec, ek. okr. sod. v p. 6 K, dr. Josip Unterlugauer, vladni svetnik in glav. zdravnik v Gradcu 20 K; Andrej Žumer, okr. šol. nadzornik, Kranj 5 K; Mihael Vošnjak, inženir in velepos. v Gorici 10 K, Bogumil Vošnjak, jurist v Pragi 5 K, Bož. Stifter, ces. rus. prof. v Kalugi 5 K, po g. drž. poslancu Vilj. Pfeiferju poslala neimenovana pa znana dobrotnica 40 K, dr. M. Schmirmaul, zdrav. Rajhenburg 10 K, dr. R. Pipuš, odvet. 6 K in posojilnica v Mariboru 80 K, Sl. odbor akad. veselice v Novem mestu (po gospodu

Suklje-ju) 34 K 80 v.; glavna posojilnica v Cerknici 20 K; sl. slov. klub v Celovcu 10 K; sl. posojilnica Stari trg pri Ložu (po Sloveniji) 100 K; sl. posojilnica v Makolah 30 K; sl. kmeteka posojilnica na Vrhniki 30 K; sl. posojil. na Vranskem in v Framu po 20 K; gđd. Malči Sušnik v Brežicah 26 K. — Za toliko blagih darov izreka društveni odbor najiskrenejšo zahvalo. Dalje sprejema darove društv. blag. gosp. dr. Klem. Seshun, dvorni in sod. odvetnik na Dunaju L. Singerstrasse 7.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zaupni shod štajerskih Slovencev.

Celje, 10. aprila. Današnjega zaupnega shoda se je udeležilo 200 zborovalcev iz cele Spodnje Štajerske. Shod je otvoril dr. Sernec, ki je v kratkem uvodu razložil stanje celjskega vprašanja ter omenjal, da so doslej Slovenci vedeli braniti Celje.

Poročevalec je bil dr. Dečko, ki se je tudi bavil s položajem celjskega vprašanja in omenjal kompromisne predloge zadnjega časa. S tem trenotkom, ko smo zmagali v drž. zboru, se je našel voditelj Slovencev, ki je predlagal kompromis. (Fej klici.) To je predlog, ki ni slaven za narodnega voditelja.

Narodnjak kaj takega ne more zagovarjati. Na vsak način mi Slovenci vzdržujemo celjske vsporednice, iz Celja ne gremo!

Notar g. Baš je govoril o disciplini štajerskih Slovencev, na kar je repliciral g. Korošec.

Soglasno je bila vsprejeta resolucija, ki zahteva: Izpopolnitev celjskih slovenskih paralel v celo gimnazijo, ki mora ostati v Celju. Ako bi drž. zbornica hotela odpraviti slovenske paralele ali jih premakniti iz Celja, naj stopijo poslanci v obstrukcijo. Izreka se zahvala vsem slovenskim in slovanskim poslancem, ki so se borili za Celje; shod se pridružuje ogorčenju Slovencev, izraženem na zadnjem manifestacijskem shodu.

Dunaj, 10. aprila. (C. B.) Danes se je vršilo imensko glasovanje o resoluciji posl. Ploja glede ustanovitve češke obrtne šole v okrožju budjejeviške in nem. v okrožju hebske obrtne zbornice. Pred glasovanjem so vsenemci ostavili zbornico, ostal je le Wolf s svojimi somišljeniki, ki je mej glasovanjem burno protestiral proti načinu glasovanja, (vsenemci so hoteli, da se loči glasovanje o obeh šolah) ter potem na glas bral iz nekega časopisa. Resolucija je obveljala z 222 proti 69 glasovom. Izid glasovanja je dal Wolfvcem nov povod za razgrajanje. Nadalje je bila z večino sprejeta resolucija posl. Hannicha glede ustanovitve nemške obrtne šole za severozahodni del Češke. Potem se je nadaljevala budgetna razprava.

Dunaj, 10. aprila. »Slovanski centrum« je danes vložil jako ostro interpelacijo zaradi postopanja deželne vlade kranjske pri iztirjavanju brezobrestnega potresnega posojila.

Dunaj, 10. aprila. Moj včerajšnji pogovor z grofom Claryem nima nobene zveze s kakim kompromisem, govoril sem kot poslanec za popolnoma druge pritožbe svojega volilnega okraja. Vitez Berks.

Dunaj, 10. aprila. V poslanskih krogih se govori, da dobe v kratkem predsednik poslanske zbornice grof Vetter, poslanec in predsednik kluba čeških konservativnih veleposestnikov grof Sylva-Tarouca in član gosposke zbornice knez Fürstenberg čast tajnih svetnikov.

Dunaj, 10. aprila. Mej min. predsednikom Koerberjem in grofom Stürgkhom je prišlo včeraj mej vsenemško obstrukcijo na hodniku do burnih prizorov. Koerber je bil očitno silno razburjen ter je končno nejevoljno zaklical Stürgkhu: »Jaz sem tega

že sit. Naredite kar hočete, jaz itak kmalu grem.«

Dunaj, 10. aprila. Med včerajšnjo obstrukcijo je poslanec Walz (nemška ljudska stranka) poslancu Steinwenderju, ki je stopil k predsedniku, zaklical: »Sram vas bodi! Vi vedno držite s krščanskimi socialci!« Steinwender se je čutil razžaljenega, zahteval je »zadoščenje« ter poslal svoje sekundante. Z ozirom na to, da je Steinwender bolehen, se odloži izvršitev te »častne zadeve« na poznejši čas.

Dunaj, 10. aprila. Volitve v delegacije se bodo vršile prihodnji teden.

Dunaj, 10. aprila. Danes je bila končana obravnava zaradi hazardne igre v Jokey klubu, pri kateri je bil tudi zunanji minister grof Goluchowsky. Zaradi hazardne igre so bili obsojeni vsi obtoženci (Nik. Szemere, grof L. Potocki, mejna grofa Alfonz in Bela Pallavicini, Andor pl. Pechy, grof Evgen Kinsky, grof Ludovik Trautmannsdorf, pl. Kaisersheim in Adam Skrzynski.) Vsak izmed njih mora plačati 1000 K globe. Razen tega so kot inozemci za vedno iz dežel in kronovin, zastopanih v državnem zboru, izgnani grof Potocki (Rus), Szemere (Mažar, uradnik zunanjega ministerstva in cesarske hiše v penziji) in Pechy (Oger).

Ptuj, 10. aprila. Nemci govore, da je revizija knjig mestnega gospodarstva imela za Orniga ugoden uspeh. Kaj je na tem resnice, pokazal bode shod volivcev.

Budjejevice, 10. aprila. Trgovski kuratorij je sklenil ustanovitev štiriletno nemške trgovske akademije.

Žatec, 10. aprila. Nameravanega shoda vsenemških delavcev, na katerem bi govoril tudi Wolf, skoro gotovo 23. t. m. ne bo. Wolf se je baje ustrašil Schönererjevih groženj o novih odkritjih.

Reka, 10. aprila. Danes je odplul angleški parobrod »Nairnshire« s konji v Južno Afriko.

Rim, 10. aprila. V avdienci pri papežu sta bila včeraj sprejeta knez nadškof Katschthaler in knezoškof Doppelbauer.

Bruselj, 10. aprila. O včerajšnjih igredih se poroča, da je v Gentu en del vojaštva (lovci) se upr. povelju, se združil z uporniki, z njimi demonstriral in pel revolucionarne pesmi. Položaj je jako resen. Vojni minister je poklical rezerviste pod orožje.

Poslano.

Ker nočem priti v neposredno zvezo z »Narodom«, sporočam mu na njegovo mene tikajočo se notico v ponedeljski številki tem potom, da si ne želim in da me Bog obvaruj takega vpliva, kakoršnega imajo oni krog »Naroda«, osobito kakoršnega imata tisti vodja, ki je baje največji politik na svetu, n. pr. v znani celjski aferi.

Ravno tako me Bog obvaruj, da bi bil na tak način resen v političnem oziru, kakor so ti gospodje. — Ogromno prebivalstvo Kranjske, ves slovenski Štajer, vsa slovenska Primorska: vse to po nazorih »Naroda« ne misli politično resno.

V drugem pa naj si »Narod« zapomni, da ni vedno prav, druge po sebi soditi.

Pribijem, da »Narod« nima prav nič oporekati mojim stvarnim izjavam.

Toliko imam pridejati svoji prvotni izjavi, ker ste Vi, g. urednik, pri svoji popustljivosti nekatere odstavke izpustili iz iste.

Dr. Fran Poček.

Umrli so:

V bolnišnici:

7. aprila. Martin Blaj, posestnik, 55 let, erysipelas universalis. — Franja Zaverl, rudarja hči, 2 leti, morabilli.

Dunajska borza

dné 10. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101-60
Skupni državni dolg v srebru	101-40
Avstrijska zlata renta 4%	120-65
Avstrijska kronska renta 4%	99-35
Ogerska zlata renta 4%	119-90
Ogerska kronska renta 4%	97-80
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1535-—
Kreditne delnice, 160 gld.	670-50
London vista	240-15
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-35
20 mark	23-48
20 frankov (napoleonidor)	19-06
Italijanski bankovci	93-55
C. kr. cekini	11-25

dné 9. aprila 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9.19 do 9.21
" maj	9.14 9.15
" jesen	8.90 8.23
Ri za pomlad	7.36 7.37
" maj	7.30 7.31
" oktober	6.85 6.88
Koruzna za maj-junij	5.20 5.22
" oktober	5.34 5.35
Oves za pomlad	7.28 7.29
" oktober	7.26 7.28

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 9.13 do 9.14
" maj	9.09 9.10
" oktober	8.00 8.01
Ri za april	7.15 7.16
" maj	— —
" oktober	6.55 6.57
Oves za april	7.02 7.03
" maj	— —
" oktober	5.86 5.87
Koruzna za maj	4.93 4.94
" julij	5.05 5.08

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 m, srednji tlačni tlak 756.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetecvet	Nebo	Podoba
9. zveč.	738.8	7.9	sr. vzh.	jasno	
10. zjut.	738.8	1.8	sl. jvzh.	jasno	00
2. popol.	736.6	15.1	sl. sever	pol oblak.	

Srednja večerajna temperatura 6.9, normale: 8.5

Vozni red

avstrijskih državnih železnico, veljaven od 1. oktobra 1901.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko.
- Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.
- Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
- Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.
- Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 55 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.
- Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

- Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linc, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.
- Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.
- Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linc, Pontabla.
- Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
- Ob 8. uri 44 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linc, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

- Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
- " 2. " 05 " popoldne " "
- " 6. " 50 " zvečer " "
- " 10. " 25 " ponoči " "
- (ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

- Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
- " 11. " 06 " dopoldne " "
- " 6. " 10 " zvečer " "
- " 9. " 55 " ponoči " "
- (ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:	Prihod:
Ob 7.15 zjutraj	Ob 6.34 zjutraj
" 1.55 popoldne	" 12.29 popoldne
" 6.05 zvečer	" 5.04 zvečer

Lepe barvane

podobe sv. očeta Leona XIII.
z jubilejsko molitvijo

priporoča

prodajalnica „Kat. tiskovnega društva, (H. Ničman).“

Cena: 100 skupaj 4 K, posamezne 6 h.

Sveta zadnja večerja,

slika, 370 cm dolga in 150 cm visoka, se prodá za zmerno ceno. 410 3—3

Več se izve v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2. I. nadstropje, na desni.

Hiša št. 2

z gospodarskim poslojem, dvema njivama in nekoliko sveta v bližini tovarne, je na prodaj.

Več pove lastnik

Anton Žumer

posestnik in trgovec s čebalami na Javorniku št. 9.

454 2—1

VABILO

na

OBČNI ZBOR

„Kmetijskega društva v Dobrunjah,

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

ki bode

v nedeljo dné 27. aprila 1902

ob 4. uri popoldne

v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Odobritev računov za l. 1901.
2. Volitev 6 članov načelstva.
3. Razni predlogi in nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

453 1—1

Načelstvo.

Dober postranski zaslužek

se nudi v boljše kroge spadajočim gospodom in gospem v mestu in na deželi.

Ponudbe pod C. C. 150. Trst 1, poste restante. 408 2—2

Učenec,

ki zna računati, in nekoliko nemško, se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. 441 3—2

Kjé, pové iz prijaznosti upravništvo »Slovenca«.

Blag. gospod

Gabrijel Piccoli

lekarnar, „pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta

dvorni založnik Nj. svetosti papeža Leona XIII.

Podpisane si usoja naznaniti Vašemu blagorodju, da se je doposlana tinktura za želodec rabila z dobrim vspehom pri želodnem ter črevesnem kataru, kakor tudi v boleznih na jetrih in obistih.

Gradec, dné 2. februarija 1897.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Provincijal: F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.

Ze mnogo časa svetujem vsem, kateri trpijo na bolečinah v želodcu in nerednostih v črevesih, da uporabljajo Vašo izvrstno želodčno tinkturo, kojo sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim vspehom. Z odličnim spoštovanjem

II. 3 25 7 Don Peter Franceschini, župnik. Momjan (Istra), dné 6. oktobra 1900.

St. 106.

455 1—1

Podpisana volilna komisija naznanja izid volitev, ki so se izvršile dné 22. marca 1902 za trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani:

I. Od 68 volilcev I. volilne kategorije trgovskega odseka jih je veljavno volilo 62. Izvoljena sta za člana trgovske in obrtniške zbornice gospoda:

1. Ivan Hribar, ravnatelj banke „Slavije“ v Ljubljani, s 37 glasovi;
2. Fran Kolmann, trgovec v Ljubljani, s 36 glasovi.

II. Od 626 volilcev II. volilne kategorije trgovskega odseka jih je veljavno volilo 326.

Izvoljeni so za člana trgovske in obrtniške zbornice gospodje:

1. Franc Hren, trgovec v Ljubljani, z 243 glasovi;
2. Ivan Mejač, javni družabnik trdke »Gričar & Mejač« v Ljubljani, z 241 glasovi;
3. Feliks Urbanc, trgovec v Ljubljani, z 239 glasovi;
4. Viktor Rohrmann, trgovec v Ljubljani, z 230 glasovi.

III. O 1495 volilcev III. volilne kategorije trgovskega odseka jih je veljavno volilo 651.

Izvoljeni so za člana trgovske in obrtniške zbornice gospodje:

1. Anton Dličich, trgovec v Postojini, s 365 glasovi;
2. Ciril Pirč, trgovec v Kranju, s 365 glasovi;
3. Josip Medved, trgovec v Novem mestu, s 365 glasovi;
4. Leopold Fürsager, trgovec v Radovljici, s 364 glasovi.

IV. O 88 volilcev I. volilne kategorije obrtnega odseka jih je veljavno volilo 49. Izvoljena sta za člana trgovske in obrtniške zbornice gospoda:

1. Ivan Baumgartner, tovarnar v Ljubljani, z 43 glasovi;
2. Andrej Gassner, tovarnar v Trzinu, s 40 glasovi.

V. Od 6815 volilcev II. volilne kategorije obrtnega odseka jih je veljavno volilo 3124. Izvoljeni so za člana trgovske in obrtniške zbornice gospodje:

1. Ivan Schrey, pekovski mojster v Ljubljani, s 1767 glasovi;
2. Franc Kralgher, krojaški mojster v Ljubljani, s 1766 glasovi;
3. Josip Lenarčič, tovarnar na Vrhniki, s 1765 glasovi;
4. Josip Petrič, tovarnar v Ljubljani, s 1762 glasovi;
5. Ivan Zamljen, čevljarski mojster v Ljubljani, s 1750 glasovi;
6. Filip Supančič, stavbnik v Ljubljani, s 1750 glasovi;
7. Vinko Majdič, tovarnar v Kranju, s 1750 glasovi;
8. Ivan Rakovec, tovarnar v Kranju, s 1734 glasovi;
9. Josip Vidmar, dežnikar v Ljubljani, s 1667 glasovi;
10. Ivan Kregar, pasar v Ljubljani, s 1332 glasovi.

VI. Od 15 volilcev III. volilne kategorije obrtnega odseka jih je veljavno volilo 10. Izvoljena sta za člana trgovske in obrtniške zbornice gospoda:

1. Karol Luckmann, ravnatelj kranjske industrijske družbe na Jesenicah, z 10 glasovi;
2. Viljem Tönnles, tovarnar v Ljubljani, z 8 glasovi.

Od vseh izvoljencev so v postavnem roku došle pismene izjave, da prevzamejo izvolitev.

Ljubljana, dné 8. aprila 1902.

C. kr. volilna komisija za trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani.

Predsednik:

dr. pl. Rüling, s. r.

Prodaja.

Prostovoljno prodajo J. Schinkovi dediči svoje

posestvo v Lokah pri Zagorju,

ležeče ob okrajni cesti blizu tamošnjih rudnikov, jako ugodno in pripravno za vsaki obrt, in sicer:

1. Veliko, moderno zidano enonadstropno hišo z 12 sobami, 2 kuhinjama, 2 kletima — pritličje je nalašč prirejeno za prodajalno in gostilno — z jako lepim in na novo zasajenim vrtom; poleg hiše je leseno poslopje z mesnico, ledenico in drvarnico;
2. eno hišo z 8 sobami, 2 kuhinjama — spodaj je pekarija;
3. hlev s shrambo za vozove.

Dalje prodajo tudi večje število hrastovih hlodov, 2 konja in konjsko opravo, kožijo in dr.

Ponudbe naj se stavijo do 25. aprila t. l. v roke g. dr. Frana Tomišek-a, odvetnika v Ljubljani, in g. Hermine Schink v Lokah pri Zagorju.

Informacije dajeta g. Hermine Schink in g. Josip Birola v Zagorju (poleg kolodvora). 456 1—1

Kemične barve

za sobne slikarje,

meljne barve za zidarje ima trdka

BRATA EBERL v

Ljubljani, Franciskanske ulice, v največji izbiri v

zalogi. — Cene so nizke. 228 14 11—8

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Svoji k svojim! Brez konkurence!

Priporoča:

brizgalnice,
cevi, pase,
lestve i. t. d.
za gasilna
društva in
občine,

C. in kr. privilegovana

tvornica brizgalnic, cevij,
pasov in gospodarskih
strojev

R. A. SMEKAL

iz Čeha, Moravsko.

Podružnica v Zagrebu.

nadalje

gospodarske
strojein
peronospera-
brizgalnice.

i. t. d.

NB. Najnoveje: Izdelovanje aparatov za acetylin-razsvetljavo s čistilnikom, motor-vóz, gumi-cevij vsake vrste. 974 14

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakevec.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseganje kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 34

Tisk „Katoliške Tiskarne v Ljubljani.

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe.